

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/529/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513230757
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513230757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Edity Szabovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a Mgr. Barbory Bartekovej, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, právne zast.: JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, AK ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: U. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XX, W., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou T. F., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,70 eur, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V v Bratislave zo dňa 12.6.2014, č.k. 12C 119/2014-23, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V v Bratislave, zo dňa 12.6.2014, č.k. 12C 119/2014-23 **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,70 eur. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Keďže sa odporca sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, ustanovil mu súd podľa § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. opatrovníka pre dané konanie.

Súd vec posúdil podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zák. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, čl. 6 bod 3 Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a ust. §§ 100 ods. 1 a 108 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol že, vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 9.3.2012 bol odporca kontrolovaný oprávneným pracovníkom navrhovateľa v dopravnom prostriedku navrhovateľa, linke MHD č. 93 a pri kontrole sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Cenu lístka a úhradu na mieste nezaplatil a neurobil tak ani na základe zaslanej upomienky zo dňa 16.4.2012, kde mu bola poskytnutá dodatočná lehota na úhradu vzniknutej pohľadávky. Táto skutočnosť vyplýva z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 9.3.2012.

Zamietnutie návrhu navrhovateľa súd odôvodnil tým, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Ak čas určený v zákone na vykonanie práva uplynie bez toho, že by právo bolo vykonané, môže povinný subjekt čeliť na súde uplatnenému

právu námietskou premlčania. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné plnenie zo strany povinného subjektu.

Uviedol, že v ust. § 108 OZ je stanovená jednoročná premlčacia doba na uplatnenie práva z prepravy. Toto zákonné ustanovenie platí pre všetky práva vzniknuté z osobnej a nákladnej prepravy (§ 760 až 773 OZ), s výnimkou práva na náhradu škody v zmysle § 764 OZ. V jednoročnej premlčacej dobe (§ 108 OZ) sa teda premlčuje nielen nárok dopravcu na cestovné vyplývajúce z § 760 OZ, ale aj jeho nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v zmysle zák. č. 168/1996 Z.z.. Aj tento nárok totiž patrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ, i keď v tomto ustanovení nie je výslovne uvedený. Zákon č. 168/1996 Z.z. je verejnoprávnym predpisom, ktorý upravuje aj vzťahy medzi cestujúcim a dopravcom, teda občianskoprávne vzťahy. Keďže tento zákon neupravuje premlčanie nároku dopravcu na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom (§ 9 písm. b, v spojení s § 14 ods. 2), treba otázku premlčania tohto nároku posúdiť v zmysle § 853 OZ na základe analógie legis podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie, t.j. podľa ust. § 108 OZ. Zákon č. 168/1996 Z.z. neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na cestovné a na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom. Preto podľa § 563 OZ dlžník - cestujúci je povinný dlh splatiť prvého dňa po tom, ako ho veriteľ - dopravca o plnenie požiadal. Takýmto dňom nastáva splatnosť dlhu a týmto dňom bolo možné právo vykonať podaním žaloby na súd. Odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 9.3.2012 a k zaplateniu jeho ceny a úhrady bol vyzvaná v uvedený deň pri kontrole cestovných lístkov, čo vyplýva z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 1210118. Plynutie jednoročnej premlčacej doby v prejednávanej príhode začalo dňom 9.3.2012 (§§ 101, 122, 563 OZ) a skončilo sa dňom 9.3.2013 (§ 122 ods. 2 OZ). Keďže návrh bol podaný na súd až dňa 4.9.2013, vzniesol odporca dôvodne námietku premlčania, čo spôsobilo stratu nároku navrhovateľa vymáhať jeho právo súdnou cestou.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v konaní úspešnému odporcovi žiadne trovy konania nevznikli, a preto mu náhradu trov nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Poukázal na to, že zmluvou o preprave (§ 760 OZ) vzniká právny vzťah medzi dopravcom (fyzickou alebo právnickou osobou prevádzajúcou dopravu na základe príslušného povolenia) a cestujúcim. Preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia, a to riadne a včas, za určené cestové. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy. Podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným zákonom a na ich základe vydaným vykonávacím právnym normám, v tomto prípade zákonu o cestnej doprave. V tejto súvislosti argumentoval tiež ust. v § 9 písm. b), § 11 ods. 1 písm. d), § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2 a 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, platného v čase porušenia tarifných a prepravných podmienok.

Uviedol, že odporca sa na výzvu revízora dňa 9.3.2012 na linke MHD č. 93 nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, je preto povinný navrhovateľovi v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zaplatiť cestovné 0,70 eur a úhradu 50 eur. Túto skutočnosť preukazuje hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 9.3.2012, ktoré je založené v súdnom spise.

S poukazom na vyššie uvedené má navrhovateľ za to, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Táto povinnosť odporkyne zaplatiť úhradu navrhovateľovi totiž vznikla v zmysle citovaných ustanovení zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Zdôraznil, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou. Uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Zákon o doprave na

dráhach neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto je namieste použiť § 101 OZ, a to znamená, že pohľadávka vo výške 50,- eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná.

Poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (rozsudok sp. zn. 15Co/67/2011 a rozsudok 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach, pričom v oboch prípadoch vyhovel odvolaniu navrhovateľa.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj trovy konania, ktoré v odvolaní vyčísliť.

Opatrovníčka odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.11.2014), a dospel k záveru, že nie je dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože odvolacie námietky navrhovateľa neobstoja. Po tom, ako sa odvolací súd podrobne oboznámil s výsledkami dokazovania na súde prvého stupňa, ako aj s jeho skutkovými a právnymi závermi konštatuje, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i dostatočným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.), na ktoré dôvody poukazuje aj odvolací súd.

Neobstoja námietka navrhovateľa, že súd mal vo veci nároku na zaplatenie úhrady za nepreukázanie sa cestovným lístkom aplikovať ust. § 101 OZ (všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu), lebo úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, právne vzťahy účastníkov konania, a tým aj oba uplatnené nároky navrhovateľa ako dopravcu na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav voči odporcovi (cestujúcemu), vyplývajú zo zmluvy o preprave (§ 760 OZ), a preto nie je dôvod na to, aby sa na každý z týchto nárokov aplikovala iná premlčacia doba. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, teda na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ust. § 108 OZ. Právo na zaplatenie úhrady („pokuty“) nemôže vzniknúť samostatne a oddelene, ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Oba nároky vznikli zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne. U oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba stanovená v ust. § 108 OZ. Správny je preto záver súdu prvého stupňa o premlčaní navrhovateľovho nároku, pretože návrh na začatie konania bol súdu doručený až dňa 4.9.2013, t.j. po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na dva skoršie rozsudky Krajského súdu v Bratislave, odvolací súd pre úplnosť uvádza, že v dôsledku rozdielného posudzovania otázky premlčania jednotlivými senátmi v skutkovo a právne rovnakých veciach, došlo na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave k zjednoteniu rozdielných právnych názorov na otázku premlčania nárokov vyplývajúcich z porušenie podmienok zmluvy o preprave.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému odporcovi nepriznal trovy odvolacieho konania, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.